

3^{dik} Szám.] Minden szombaton megjelenik két egész íven, vagy 24 ívnagyságu hasábon.

KASSÁN, Januar. 15^{kén} 1848.

Félévre előfizetés 6 fr., bérmentesítve, boritékban, s czímmel 7 fr. 12 kr. p. p. [1° Ev.

Buzini gróf Keglevich Gábor főtárnok.

Díszei közt, mind jellemtisztaságra, mind akarat erőre s erényre nézve, honunk buzini gróf Keglevich Gábort, mostani főtárnokát, büszkeséggel említheti; ki Septemher 19dikén 1784 Pesten született, s midőn itt az egyetemben tanodáit végezte, Május 22dikén 1806, miután a kir. helytartótanácsához jött, honunknak szolgálni kezdett. Itt 1809 titoknoknak neveztetvén ki, ezen hivatalban 1818ig szolgált, melyből helytartótanácsos lett; 1821 a kir. helytartótanácsához kapcsolt biztosságnak aligazgatójává neveztetett, 1824 pedig Csongrád megye főispáni helytartóságára emeltetett; November 6dikán 1828 a nográdi főispáni hivatalba ünnepélyesen iktattatott, s ezen akkorában igen mozgalmas megyét 17 évig kormányozta; 1830 a köz. tiszteletben álló férfiú fáradozásainak eddigi színhelyéről, Buda-Pest testvér városokból, Bécsbe tétetett át, midőn, királya felszólítását követvén, a kir. magyar udvari cancelláriához referendárrá neveztetett ki. De nem soká maradt ki honából, melytől lélekben soha sem vált el: már 1831 mint koronaőr és titkos tanácsos tért vissza Búdára a kir. helytartótanácsához. Nem mult el egy év, és kir. magyar kincstár elnöke lett; és ugyanott 1836 valóságos elnökségre emeltetett. Legfényesebb polez várt még rá, az országbárai rang, s 1842 megnyílt számára a főtárnoki hivatal megkeresve, hanem mint bokros érdemeinek jutalma. Azonköl bácsi Eötvös József nyugalmaztatása után ország élmezési választmány elnökévé neveztetett ki.

Ezen próbaköve — a tett. Azon tiszteletben szomorú idők elején, hol egyedül a harczmezőn minden jeles férfiak méltóságát, erejét, szellemét, magát és életét. Jelen időben minden körök, minden ályának vannak szíve, s azokra kizárólag szüksége is van. A mostani idők fényesebb volt, s útai kivált a heves ifjúságnak honáérti szolgálatban öntözöttek mutatkoztak; de azért a pálya,

mely most a véres ütközetek mezején kívül a béke munkáiban a polgárkorszoru elnyeréséhez kínálkozik, nem kevesebbet dicső, nem kevesbé szép, nem kevesbé vezető a halhatatlansághoz. Minden időben tetteket kíván a haza, csatatéren úgy mint a béke mezején, s itt s ott a tett az, melyet a szellemített honbarát minden pillanatban véghez vinni kész. Epen a cselekvésrei készségben, ezen fáradhatlan munkásságban rejtezik a grófnak fő-

szerelemessége, tiszta erkölcsé és finom tapintata; miről egyhangu tanubizonyoságot adnak mind azok, kik körülé lenni szerencsések.

Mint férj és atya patriárkai élet példája, felebarátai iránt jótékony, tele szánakodással s bőkezű. A szegények s mind azok, kik hozzá folyamodnak, megvigasztalva mennek el tőle, s mind a mellett takarékos, bizonyosága annak: hogy a takarékoság bőkezűséggel kezét fogva járhat. Legnemesebb jellem vonásainak egyike az, hogy azokról, kik körülé és családja körül érdemet szereztek s fáradoztak, atyailag kegyesen gondoskodik. Mit tett honáért, nyilván kitészik a főlebbi előléptetésekből; de legfényesebben abból, hogy ő minden pártok, sőt az egész hon szeretetével s bizalmával dícselkedhetik. Ez volt egész életének törekvése, ebben és tiszta lelki ismeretében kereste és találta is ő fel fáradtságos pályája jutalmát.

Január 17dikén 1817 házasságra lépett Sándor Mathilda grófnéval, ki őt két reménytele figyermekkel, Gyula és Bélával, s három szeretetre méltó, Eugenia, Emma és Steffánia nevű leánnyal ajándékozta meg; kik egyesült szeretettel a nyilvános életből lakába visszatérő kedves atyjok mellére simulva, vetélkednek, a fáradság szülte redőket hő kebelével elüzni. Nagy atya örömeiben is részesült a nemes gróf, Gyula idősb fiának, a szép és kellemes Orczy Georgina bárónévali egybekelésé által. De a boldogság ritkán tiszta e földön. Nevezett gyermekein kívül volt még nehány, kiktől a halál korán fosztotta meg; ezek voltak: Geiza, ki lóróli lebukás következtében mult ki, s Alexandrina, Ürményi László cs. kir. kamarás' neje. — Mindazáltal ezen csapásokat, valamint nejének Mártius 10dikén 1843 történt halálát keresztényi megadással viselte. S így ezen balesetek is egy új erény bizonyosságát adják a vallásosságának.

Buzini gróf Keglevich Gábor főtárnok.

érdeme, ki, nemzetét és fejlődését egyaránt kedvelve, egész életét a köz jónak szentelé. De valamint gróf Keglevich Gábor politikus tekintetben nagy tiszteletet érdemel, szintugy felmagasztalják őt mint embert, kivált házi körben jósága,

Az éjeli megtámadás.

(Vége.)

En a gonosztevőre vetém szememet; ki egy félre nem ismerhető tolvajarczú izmos fér-

fiúnak már csak romja volt. Teljesen mozdulatlan állott, s valahányszor a papok hozzá szóltak, csak közömbös feleleteket adott. A gonosztevő komolyan és morda nézett az őt körül fogó sokaságra, s mormolá: „Nincs itt; ő volt oka elfogatásomnak; de nem akar látni, midőn meghalok!” aztán haragos mosollyal hozzátevé: „Számósy, szavadat oly kevésé tartod meg, mikép a jövendölésed sem teljesedett be!” Hirtelen előlép az idegen. — „Itt vagyok, Kavacsi! Elfogatásodat megfizettem, és 40 mérföldről jövek ide, hogy felakasztásodat lássam!”

„Számósy,” mondá ünnepélyesen a halni készülő zsvány, „ha a lélek visszajöhet, úgy én is visszajövök s meglátogatlak!”

A férfiú, kihez ezen szavak mondtak, hidegen mosolygott: „Te nem valál képes, fenyegetéseidet éltedben végrehajtani, s azért higj nekem, halálad után sem félek tőled!” — Az óra ütött — a szolgabíró jelt adott. Kavacsi felhagott a létrára — ez alóla elvétel, s két perc múlva kiment a lélek belőle.

Élettudományos-bölcseleti aphorismák az ásitásról.

Vannak emberek, kik még miskolci és debreczeni kenyeret nem ettek; vannak emberek, kik még görög szomorjátékot eredeti nyelven nem olvastak; vannak emberek, kik még négy fogatu kocsi készületen nem jártak; vannak emberek, kik még alaposan soha meg nem mosdottak; vannak emberek, kik még csárdást soha nem táncoltak; vannak emberek, kik még soha tanácsnokok nem voltak; vannak emberek, kik még uszorokat soha nem láttak; vannak emberek, kik Schelling természet-bölcseletét soha nem tanulták; vannak emberek, kik lánczhidat még nem láttak; vannak emberek, kik havannaszivarokat még soha nem szíttak. Igen, ilyen emberek is vannak e földön; de nincsen olyan ember, ki már ne ásitott volna.

Első emberrel teremtetett az első ásitás. Már Adám ásitott. Ő, kinek elmékedésre nem volt alkalma, megunta magát, ásitózt s elaludt. Fölbredvén, ásitott s maga mellett Éva nejét találta; s az ő neje Éva meglátta férjét s ásitott. S Adám és Éva férj és nő valának s együtt ásitóztak. Az első házasság paradicsomi ásitás közt köttetett; ez volt a legboldogabb ásitás, a nap alatt. Azóta sok házasság köttetett; de fájdalom! nem a paradicsomban. —

Mikor a gyermek anyja méhéből kifúrja magát, ásitani kezd. Ez az első gyöngé próba, első föllépés, mellyel az élet szinpadjára lép föl a halandó. De mihelyt mint ember felnött, az ásitást egészen a virtuozitásig fejtette ki. Sőt vannak emberek, kik tíz ló erejével ásitnak. De ásitni s ásitni kétféle. Adám ásitott; a vad emberek szinte ásitnak s Pomare királyné, ki egyéb-iránt az angolok engedelme nélkül semmit sem tehet, még is szabadon ásithat. Az ásitás egyedüli jele fejdelni hatalmának. De a tulajdonképeni, öntudatú ásitás, azon ásitás, melyről az ember tökéletesen számot adhat magának, csak a művelt világ sajátja. Minél jobban fejtik ki magukat a művészet s tudomány; minél jobban simítja meg valamely nép durva oldalait a műveltség, annál többet, annál gyakrabban ásitnak. Finom erkölcsökkel az ásitás is szaporodik s hol a művelés legnagyobb fokán áll, ott az ásitás leggyakoribb.

Az ásitás elválaszthatatlan inasa az álomnak; ez jöjjön meg, vagy muljék el, az inas mindig kíséri őt. A művelt világban sok ásitóintézet van: nagy teremek, hol a művelt emberiség összejö, hogy egymástkölesönösen kiásitozza. A művelt világnak vannak zenéjei, hol zeneileg ásitatik. A művelt világnak vannak tanodái, hol homályos teremben a tanár számos halgatóság előtt a mythologiáról értekezik; itt tudományosan ásitattik. Megye gyűlésén egy táblabíró, hiányzó szellemét kiejteni nem képes. Egyik táblabíró ásitani kezd s nem sokára a conservatívek is ásitnak,

s utánok az ellenzékiek, s végre maga az elnök is. Az ásitás ilyenkor napirenden van.

Csak az ásitásban mutatkozik, hogy az ember embertársával együttérez. Minden rang, rend, gondolkozásmód, vallás különbség megszűnik, hol az emberek ásitnak. Egy bolond csak sok bolondot csinál; de egy ásitó mindent megásitotztat. Semmi sem terjed el oly sebesen, mint az ásitás; még az elektromagnetismus sem. Pest-ről Kolosvárig állítsunk minden tíz lépésre egy embert, s olvassák el első előtt a néhai berei Farkas verseit, s mielőtt egy percz telnék el, az utolsó Kolosváron ásitani fog. Én valóban csodálkozom, hogy még ásitó táv-író-művet nem állítottak fel; hiszen oly kevés költséggel jár, s az ásitóanyag valóban nem fogyna el.

De hol ásitóznak legtöbbit? Kéttelenül a művelt körökben, kávéfarsaságokban, hol a zirkóriás kávé igen higan, a zenét pedig igen fülhasítva kapjuk s hol az Euterpe egész estén át kegyetlenül kizoztatik, hogy a társaság még kegyetlenebbül gyötrettessék. Ily kávézúshoz az ember meghívattatik. De alig jelenünk meg, már is a házi kisasszony zongorához ül és Dávid Feliciani sivatagát játsza. A szamum fű; a homokfellegek légbe emelkednek; a muezzin imádságra hí meg, s a tevék, az egyetlen, melly eldőlünk kedves honára emlékeztet, mindig közelebb jönnek. Az óra függentyűre tekintünk. Egy óra lefolyt; de a pusztá még mindig nem múlik el. A társaság egymásra néz azon néma kérdéssel: vallyon mikor gázolunk ki végre ezen sivatagból? De a sivatagnak három része van. s mi csak az elsőben vagyunk. Kávézni jövünk és a Szaharába tévedtünk. Most egyik közülünk, kit a türelem elhagyott, ásitani kezd s egy pillanatban az egész társaság ásit. Korábban egészen fül; most egészen száj.

Úgy van, illy estvényekben, hol semmi sem hiányzik csak a mulatság, legtöbbit ásitnak; mert az ásitás bosszúállása a szellemnek, mely megvettetés miatti haragjában, a sértőt szájjörccsel látogatja meg. Vagy talán az ásitás pótlék a finom világ számára, hogy legalább egymás szájába nézhessen, mivel úgy is soha sem lát egymás szívébe.

Orvosok azt állítják, hogy az ásitás mély lélekzés. Midőn t. i. a szellem lélekzetből kifogy, a test annál erősebben érzi a lélekzés szükségét. S mily gyöngé lélekzete van némely szellemnek!

Minden szenvedélynek, minden ösztönnek saját nyelve van. A harag ábrákban szól hozzánk; az irigység gúnyolva s a düh szakadozott, csak nem szójezt nélkül hangokban. De az unalom épen nem is szól hozzánk; ő nem beszél halható, hanem csak látható nyelven, s ezen nyelv az ásitás: mi mellett a száj kítátja magát, hogy megmutassa, mily szegény okos szavakban. Az unalom azon idő, melly önmagának terhére lett. Az idő mulékony leánya az öröklétnék s az unalom elfajult leánya az időnek. Az idő a véges véghetetlenben s az unalom a véghetetlen végesben.

Menyben örök boldogság van: oly boldogság, melly soha meg nem szűnik s nyelve a Kerubim éneke.

Pokolban örök unalom van: olly unalom, melly soha meg nem szűnik s az ő nyelve az unalom; s azért mondják: a pokol ásit.

De én ezen értekezést nem akarom tovább ásitani. Már látom tisztelt olvasómat és olvasónéimat, mint teszik kezöket szájukra, hogy az épen most olvasott felett ásitásnak; s örvendek, hogy végre sikerült nekem, legalább olly értekezést készíteni, melly mindennek száját megfogja nyitni.

* A bérkocsis.

Nagyon téved s igen rosszul számol az, ki külsejök s keresetmódjuk után itéli meg az embereket. Vannak az életben szerencseváltozások és sorscsapások, oly kenyerkeresetre kényszerítők, melyre nem születünk, de azért számos család táplálására szükséges forrás. Szegénység-

ben s alacsony sorsban élő embernek nem kell azért aljasan gondolkodni, ő épen oly nemes érzelmeket ápolhat s épen oly gáncstalanul élhet, mint a gazdag s előkelő. Szükséges annakokáért minden idegent tanuhányozni, s a hozzá illő társalkodási módot eltalálni. A lélek' erénye gyakran szerény és nyomorult köntösbe öltözött, midőn az élehetlenség sokszor fényes pipere alatt pöffeszkedik! Ne feledjük tehát soha, hozzánk hasonlót látni abban, kit a sors arra rendelt, hogy nekünk szolgáljon.

Párisban azon számos bérkocsisok közt azok tűnnek fel különösen s magukat könnyű és szíves magatartásuk által különböztendők, kik féligás kocsit tartnak; magukviseletében s kifejezésökben bizonyos ügyességgel bírnak, melly őket a közönséges néptől kedvezőleg különbözteti meg; öltözötök kék mellénből, kék nadrágból, és fényes borsipkából áll; mi nekik lovász tekintet ad, s mi keresetökkel is tökéletes öszhangban áll. Némelykor meglepetik az ember, midőn nyelvöket tisztán beszélni s a hozzájuk intézett kérdésekre, ésszel s értelemmel teljes feleleteket adni hallja. Vannak köztök olyanok, kik az országban, hadi- és kalmártudományban ismeretekkel bírnak, s gyakran olyanokra is talál az ember, kik az irodalomban jártasok, s üres óráikat a legjobb francia írók s legjobb költészek olvasásában töltik el. Gyakran, midőn meljök ültem, egy ily kocsis kezében Corneille, Moliere, Voltaire és Büffon munkáit láttam. Ezen állapotú emberek közt közönségesen sok öreg katoná találatik; kivált ollyak, kik lovaságnál szolgáltak. A lovakkali bánás megszokása, s a második természetökké vált katonai pontosság, igen ügyessékké és biztosokká teszi őket szolgálatukban. De a mennyire szolgálatra készek s alázatosak mindazok iránt, kik velek becsülettel bánnak; épen oly büszkék és makacsok lesznek azok iránt, kik lenézéssel parancsolnak nekik s azon különbséget éreztetik velek, melly a megszólító s köztök van. Azt lehetne mondani, hogy olyankor aztán a ló kocsisával egyetért, s a szenvedett megsértésben vele osztozván, nyakas lesz urát a kevély bolondon vagy gazdag eszelősen megbosszulni, ki őt lealacsonyítani akarná.

Ezen bérkocsisok egyike, ki Párisban Hypolit név alatt volt ismeretes, igen nagy hírben állott azon ügyessége miatt, mellyel a város utcáit bejárni s minden tolongáson átvégődni tudott. Nyílt, vidám arcza legszerencsésebb kedélyt mutatott; de egyszersmind szikrázó szeme, szilárd, biztos menése s az álla alatt összerő fekete nagy barkója, kiszolgált katonaiharcos tekintet adának neki. Körülbelöl ötven éves lehetett, tisztán öltözve, s ügyessége a gyepelő vezetésben s az ostorrali pattanása azt mutatták: hogy ő a lovak fékezésének nemes mesterségében valóban jártas. Minden társai szerették; sokat közülök sziveskedéseit által lekötélvezett, kivált néhány családátját. Lova tökéletesen felhámozva, kocsija jó karban volt; szóval: minden egyesült, hogy neki bizonyos emelkedést adjon. Ritkán is maradt ő téllenségben, s ha a történet kényszeríté egy ideig a piacon vesztegleni, vagy ha lova, mellyet rendkívül szeretett, zabot evett, kocsijában ült s azzal foglalatostkodott, hogy valamely értekezést a haditanról, vagy Turenne életírását, s a várak védelméről szóló írást olvasson.

Bizonyos napon, midőn az olaszok Boulevard-ján fuvaroztatók után várazozott, észrevett egy fiatal urat, ki intett neki. Azonnal leszáll, az ismeretlen felülteti; mialatt vigyázott: hogy az uracs cinos felruhája a sáros kerékhez ne érjen; mennyire csak lehet oldalvást tartja magát az újabb szolgálati-szokás szerint, mivel az uracs öltözetéből, sarkantyús csizmáiból s mindennek előtt a kis szőke bajuszából azt gyanítja, hogy lovas tiszt legyen. Ezen tekintetből fölteszi magában, hogy jól szolgáljon neki, nem azon szándékból, hogy jó borralalót kapjon; hanem inkább azon természetes érdekből, mellyel a katonák egymás iránt viseltetnek.

„Te rosszul hájtasz kocsis, az nekem nem

tetszik,“ mondá a tiszt durezza: bizonyos előkelő hangon; mely Hypolit már megsértette.

„Látja az úr, hogy lovam erősen üget; sebesebben nem hajthatok.“

„Mit fecseg kend?“

„Azt mondom az urnak, hogy én kötelességemnek eleget teszek; s azt gondolom, hogy szemrehányást nem érdemlek.“

„S én ismétlem neked, hogy nem az én tetszésem szerint kocszol; add ide a gyeplőt.“

„Lehetetlen, én soha sem szoktam más által hajtatni, aztán ez a rendőrpáraucs ellen is lenne.“

„Ah, mi közöm nekem a rendőrpáraucshoz?“

„Még lehet, hogy az ur a rendőrpáraucsat nem ismeri; de nekünk másoknak ahoz kell magunkat szabni.“

„Nekem úgy látszik, te szájkaszkodni akarsz?“

„Én nem szájkaszkodok, én igazat mondok.“

„Mi? még mindig, — most fogd be a szádat.“

„Ha az ur nincs megelegülve szolgálatommal, tessék leszálni, s én szabadon bocsátom el.“

„Mit tegyen az: szabadon bocsátom el?“

„Uram, micsoda jognál fogva téget engem: mi egymást nem ismerjük még, s ha csak a köztem s ön közli kort tekintsük is...“

„Nekem úgy látszik: te bohócot akarsz játszani?“

„Bohócot, mondja ön? — Most már elég, szálljon le, ifju ur; különben rossz vége lesz.“

„Micsoda, leszálljak? mit gondolsz, kivel beszélsz?“

„Egy oktondival, kin szánakodom.“

„Majd megszanakoztatlak én; most indulj.“

„Egy léptet sem tovább... Ön velem úgy bánt mint bohócczal, ön többé mellettem nem ülhet; szálljon le, mondom.“

„Te nem tudod, kivel beszélsz.“

„Legyen ön isten vagy ördög; ön engem megsértett, s így szálljon le!“

„Bérekocsist megsérteni?“

„Miért nem; ő is olyan ember, mint más.“

„Tudd meg: hogy én St. Marc gróf s a testőrségi dzsidásoknál tiszt vagyok.“

„Tudd meg, részedről: hogy én a régi testőség tisztje vagyok.“

Ezen szavak után Hypolit kikapcsolta mellényét, s a becsületrend keresztjét mutatta meg, mellyet mellén viselt, s mellyet azonnal ismét betakart. Aztán hozzá tévé: „Én ön fiatalágát s tapasztalatlanságát tekintve hasztalanul iparkodtam, köztünk a szóvitát elkerülni; most tudja meg, gróf ur: miután engem kényszerített, magamat ön előtt fölfödözni, hogy én bohóz nem vagyok, hanem becsületes ember, s áldozat, mint sok mások, kiket az önkény babéraitól megfosztott. Mint férj s három gyermek atyja, s a legszűkebb jövedelemre szorítva, sebhelyemet ezen öltözettel födtem be, mely legkevésbé sem becstelentő, s én abban munkásság és nélkülözés következtében mindig annyi kenyert keresek, mennyire családomnak szüksége van.“

„Mi engem illet, az én fő táplám a becsület, ön engem megsértett, ön elégtétellel tartozik; reggel 8 órakor elvárom önt a Clichy sorompónál azon bajsegédekkel, kiket önnek választani tetszik. Az enyének két bérekocsisok lesznek, hajdani katonák, mint én. Noha a fegyverválasztás engem illet, mindazáltal tetszésére hagyom, pistolyt vagy kardot választani — Azonban, ha még valami teendő rendelése lennének, azaz valami családi kötelességek teljesítése; tehát tanácslom önnek, azokat ma elvégezni; — mivel én előre mondhatom önnek, nem fog a bajon könnyen átesni... Most miután a hajdani katonák kötelességének eleget tett, teljesítse magát a bérekocsis is; hová paraucsolja gróf ur, hogy vigyem el?“

„Atyám St. Marc marquisnek palotájába, a planche utcában, St. Germain külvárosban,“ felelé ez: szemeit Hypolitre függesztvön; kivel most azon illendőséggel bánik, mellyel egy méltó társnak tartozik az ember, s kitől azon igényekkel válik el, hogy őt a kitűzött helyen bizonyosan találni fogja.

Következő reggel a bérekocsis lovastiszt egyenruhában s két öreg katoná kiséretében valósgal megjelent kitűzött órában a tudvalevő sorompónál, fölfegyverezve kardjával s egy pár kétcsövű pistollyal. A fiatal St. Marc grófot, ki nem akart utolsó lenni, két szinte fiatal testőrségi tiszt kíséretében, már ott találták. Most elmennek azon helyre, mellyet szokás szerint megmérnek. Hypolit azt mondja, hogy vele a gróf mint bohócczal úgy bánt, s azért ily bánásmódot elégtételt kíván. A fiatal testőri tiszt halgat, de két társa azt állítja: hogy ő megvinni nem tartozik; mivel az öreg tiszt hérekocsis ruháját viseli s azon keresetmódját űzi, s így St. Marcnak joga van, vele mint bérekocsissal bántani. „Ezen esetben,“ felelé Hypolit: „a gróf urnak nincs többé dolga az öreg katonával, hanem a kabriollet kocsisával; ki, noha kocsis: szinte emberséges ember, kinek a rajta elkövetett megbántásért elégtétellel tartoznak.“

„Igaz van,“ mondá St. Marc: „én adok neki elégtételt.“

Most már fegyverválasztáshoz fogtak, s a kocsis szót emelt:

„Mivel az első lövés engem illet, és soha emberemet el nem hibáztam, tehát egyenes kardot ajánlok az ifju urnak s nem görbét; mert én tíz évig xoltam vímester egy huszár ezredben, s így nagy előnyöm lenne fölté.“

„Jól van,“ viszonozá hirtelen St. Marc: „tehát egyenes kard határozza el ügyünket!“

Ezen szavakra mindegyik ellen, fél leteszi kabátját, és kardjával üdvözöl. Azon pillanatban, midőn a fegyverek összecsapnak, St. Marc egyik bajsegéde s legközelebbi rokona, ki kétséggel annak életét féltette, a két vívó közé rohan, s azt javallja: hogy mindent tisztába lehetne hozni; ha a gróf, igaztalanságát elismerné.

„Én ráállok,“ felelé Hypolit: kibem a fiatal ember nagy érdeket gerjesztett; „de neki ezen szavakat kell aláírni: Én ezennel megismerem, hogy Hypolit Vaillant volt huszárhadnagyot bohócnak neveztem, s azért engedelmet kérek tőle.“

„Azt soha sem irom alá,“ mondá St. Marc büszkén, „sajnálom: hogy csalatkoztam s Hypolit kocsisban bátor férfit ismerek el; ez mind, mit nevem, mellyet viselek, s azon hivatal, melyben vagyok, tenni megengednek.“

„Az engem ki nem elégítet“ felelé a kocsis: s e dologban két bajtársomra hivatkozom.“

„Írásban kell azt kapnia,“ felelék ezek: „itt minden öreg katonák becsülete forog fenn, kiket mi képviselünk.“

„Ezen esetben szolgálatukra készen állok,“ viszonozá St. Marc.

„Azonban uraim,“ ujra felszólt a gróf előbbeni bajsegéde, hogy a megvetés mostani mesterségét illette.“

„Legyen úgy,“ felelék Hypolit bajsegédei: „de nem személyét illette. Azon kocsis, kivel mint bohócczal bántak, joggal kívánhat elégtételt; vagy azzal, ki tőle megtagadja, ostorütésekkel bántani.“

„Jól van, uraim: megkell tehát önöknek mondanom, hogy gróf St. Marc ur egyetlen csemetéje, egy régi családnak s egy frankhoni párnak egyetlen fia; — s én — viszonozá Hypolit, három gyermek atyja vagyok. Egyik annyit nyom, mint a más. Rajta, fogjunk fegyvert.“

A két viaskodó újra összecsapott. Hypolit nem sokára észrevette azon roppant előnyt, mellyel ellene fölött birt, kit ifjusága s tapasztalatlansága bizonyos halálba vezet, ha a vén huszártiszt neki szúr; de ezen jeles férfi nem akarta életétől a fiatal grófot megfosztani; ő maga is atya, s azon gondolat, egy tisztés családát kétségbe ejteni, hátrataróztatta vitéz és iszonyatosan ügyes karját. Mindkét fél bajsegédei észrevehék ezt s csodálák nagylelkűségét.

Mindazáltal a bérekocsisnak le kellett mosni megbántatását, s a becsület által kényszerítve látá magát, a meggondolatlan ifju urnak egy kis leczkét adni; mellyet megérdemlett. Annakokáért eltérítvén annak néhány szurásait, a fiatal gróf úr jobb melle alatt döfést tett, mely véret

ugyan megindítá, de nem lévén mély, a megdadt s összehúzódott seb által nem sokára megállítatott. A gróf elhalaványult s eszméletlenül összerogyott. A két bajsegéd megholtak tartja; de Hypolit, ki bizonyos volt, hogy a kard hegye nem hatott be mélyen, a fiatal dzsidástiszt bajsegédeire rákiált: No, uraim! önök nem sietnek társuk segítségére? Önök, mint látom, nem tudják, hogy vérenek előmlése belsejében végre megölheti őt, — egy perc sincs elmulasztani való! — de midőn a becsület elégtételt kapott, az emberiség szólal meg.“ Ezen szavai után ráborul a grófra, ajkait erősen a sebre szorítja, kiszopja a vért, mely nem folyhatott; s időrlődőre kiköpi azt. Ily módon fenntartja a vérfolyást, s lassankint ismét visszaadja ellenének az életet. Miután véghezvitte azt, mi minden derék ember kötelessége, eltávozott két bajsegédevel, mialatt a megsebesített társainak mondá: „Uraim, most az urakra bizoni őt; én őt a párviadalban, mennyire lehet, megkiméltem; most önökön a sor, gondviselésök által bevégezni azt, mit én elkezdtem. Bár ezen leczkét, ti divat szerinti uracsok, kik mindent szabadnak tartatok, soha el ne felednétek, s nektek megmutatná, hogy az egyszerű öltözet alatt, gyakran épen annyi valódi nagyság lakozik, mint a gazdag öltöny alatt, s hogy mindennél, mi ember nevet visel, a szívre kell nézni.“

A St. Marc gróf bajsegédei bámulva halgatták a bérekocsis szavait és csodálták hős elszántságát. Aztán a megsebesített fordítván figyelmeket, gyaloghintót hozattak, hogy a legkisebb megrázás is elmellőztessék és szerencsésen hazavitték szüleihez, hol orvosi segedelem egyesülve a leggyöngédebb ápolással mindent elkövettek a megsebesített körül. Noha az elájulás, melybe a küzdhelyen esett, szavától megfosztotta: mindazáltal még is mindent hallott, mit Hypolit beszélt. Ő jól érezte, midőn annak jóteknony ajkai sebéből a vért szopták, és szíve megilletődéstől s hálaadatosságtól még mindig dobogott. A két bajsegéd is kénytelen volt megvallani, hogy párviadal közt a becsületes férfi nyilván kimélte őt, s nem tekintve a vést, hogy maga is sebet kaphat, mindig csak ütéseit csapta el. St. Marcnak csak még azon egy kívánsága volt, Párisban azt fölkeresni, kit annyira félreismert, s őt barátságával és családjá közbevetésével a hadminiszternél megkínálja, hogy a szolgálatban álló tisztek sorába fölvetessen. Mi a gróf abbéli kívánságát, derék ellenét látni, még jobban nevelte, az volt: hogy azon személyek névjegyzékén, kik seregestől jöttek a kapushoz az ifju ur mintléte fölül tudakozódní, a legelőkelőbb s tekintélyesebbek közt a bérekocsis nevé is olvasta. Parancsot adott, hogy ha ismét eljő, a következő tartalmu levelkét szolgálatassák kezébe: „Ön s én köztem élet halálra! — Ha azt kívánja, hogy minél előbb egészséges legyek, tehát az egyedül ön eszközölheti ki legjobban, ha hozzám jó s kezemet megszorítja.“ Hypolit ily szíves meghívásnak ellen nem állhatott. A kapust követte, ki őt a fiatal gróf szobájába vezette, hol ennek szülei s a volt két bajsegédei jelen valának. Beléptekor mindnyájan felállottak, mintha valami nagy ur lett volna. St. Marc karjait nyújtotta elébe, s az anyja, a marquisnő, keblére zárt, mondván: „Önök köszönöm, derék férfi, fiamat, legdrágább kincsemet s egyetlen reményemet!“ —

„Asszonyom,“ felelé Hypolit, „én egész életemen át szerencsétlen lettem volna azáltal, ha gróf ur azon leczkében, melynek adására engemet kényszerített, elesett volna.“

„Megérdemletem azt,“ közbeszólamlék a javuló beteg, „s a mit ön értem cselekedett, az önt előttem még becsebbé teszi; de önnek nem szabad vonakodni, hogy egész háladatosságomat bebizonyítsam, midőn családomb befolyása által azon jogokat igénybe vételem, mellyekkel ön a francia tisztek közé sorozásra nézve bír. Én magamat szerfölött szerencsésnek tartanám, önt pajtásomnak nevezhetni!“

„Gróf ur,“ viszonozá Hypolit: „nagyon köszönöm azon tisztos részvétét, mellyet irántam

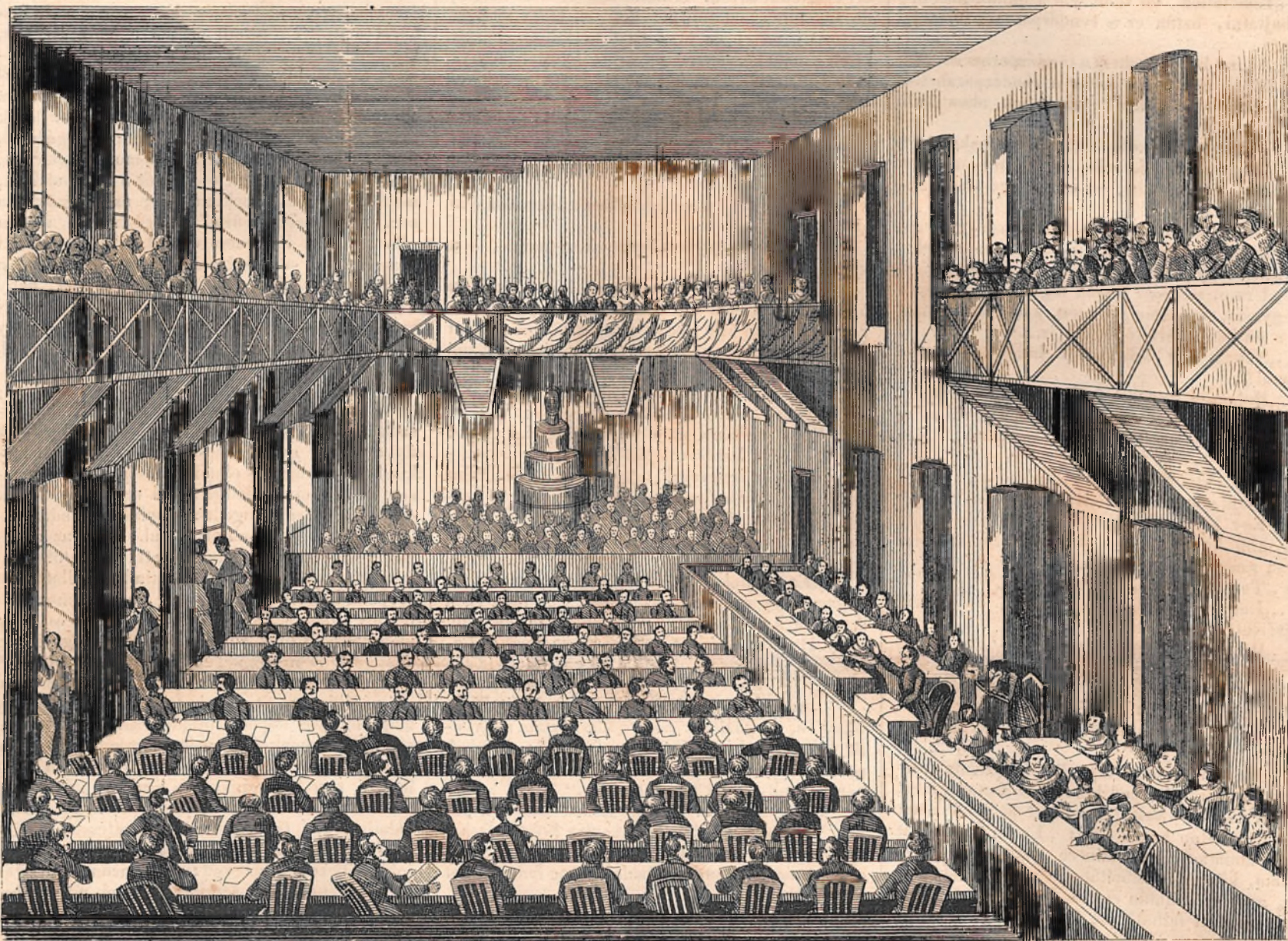
mulat, de én férj s atya vagyok; én nőnek s gyermekimnek lekötelezettje. — Tizenöt év óta ezen, izlésemnek megfelelő, alacsony helyzethez szokva, abban megmaradni akarok. Hű hitestársam ügyes varróné; midőn ő munkája gyümölcsét az én napszámomhoz teszi: mindketten eleget találunk, mi élelmünkre s kis családunk nevelésére megkívántatik; a hadiállapot nem nyújtja nekem ugyanazon előnyöket; az elő-

menetel nehéz lett, s ahoz nagy név s hatalmas közbejárás kívántatik; bennem mindig a bérkocsist látnák, s én mindig ugyanazon egy helyben maradnék. Inkább akarok én tehát jelen állapotom becsületére válni, mintsem mást kegyelethől viselni. Megelégszem, ha ruhám alatt a becsületrend ezen csillagát, melyet véremmel vásároltam meg: elrejtethetem.

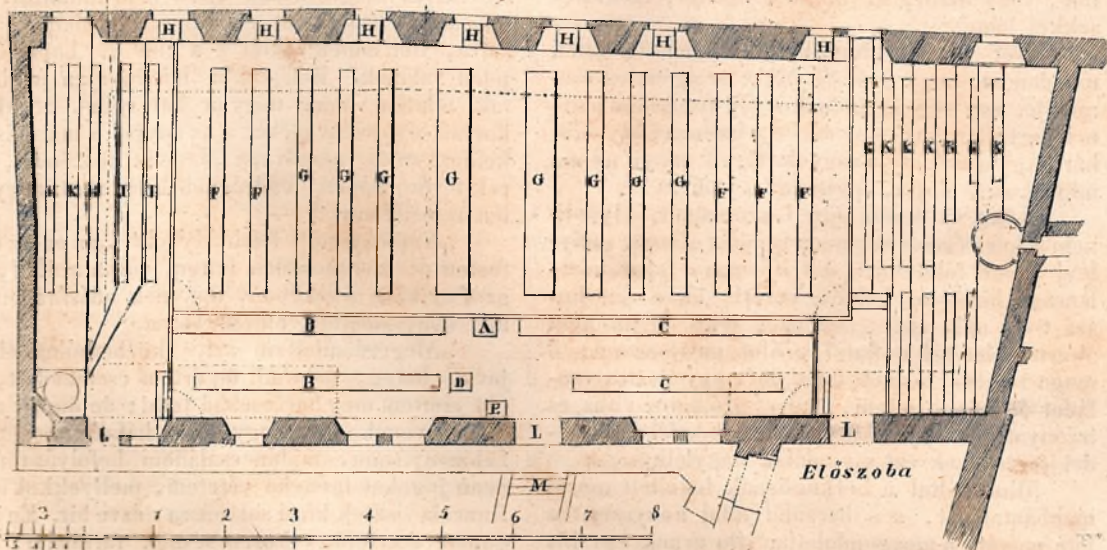
Országgyűlési rajzok.

(2. szám)

Mult számunkban a felső tábla gyűlésteremének rajzát adtuk: kapcsolatban azzal itt következik az alsótábla tereme belsejének látománya; melynek tekintete minden magyarázatot fölöslegges tesz.

A Követek gyűléstereme belsejének rajza.

Követek táblájának alaprajza.

- A) Királyi személynök mint elnök.
 B) Két asztal a papság 23 követének s a két horvátországi követ számára, kik első asztalnál közvetlenül a személynök mellett foglalnak helyet.
 C) Két asztal a k. táblai tagok számára
 D) Első gyorsíró asztalkája.
 E) Személynök titoknokának asztalkája.
 F) Öt asztal, mindegyik 12 üléssel, a kir. szabad városok követeik számára — 60 ülőhely.
 G) Hat keskenyebb, mindenik csak egy oldalon 12 üléssel s közepén 2 szelesebb, minden oldalon 12 üléssel ellátott asztalok, megyék és kerületek követeiknek számára — 120 ülőhely.
 H) Hét, két két üléssel ellátott asztalka, gyorsírók, újságlapok-tudósítók s a nádor és kormány-székek jegyzetzőik számára.
 I) Két támlás pad, a jelen nem lévő mag } Sorompókon
 K) Fokoskint fölemelkedő padok, halgatók számára. } kívül.
 L) Bejáró ajtók a terembe.
 M) Fülmenési lépcső.
- A talajnál 18 hüvelyk magasabb és sorompókkal bekerített térhely.
 Sorompókkal körített hely.

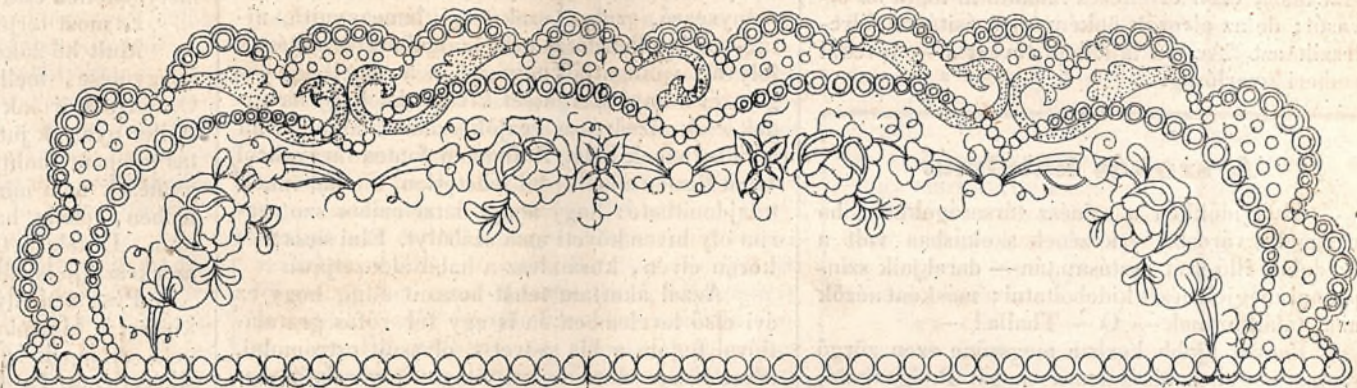
A szinte halgatók számára rendelt karzat pontozott vonallal van megjelölve, melyből az előszobából vezető bejárás fölötti rész hölgyek s megkülönböztetett idegenek számára van hagyva. Azonkül a bal oldali keresztkarzat alatt s a K. padok fölött egy páholy van, a halgatni akaró magnások számára.

A bérkocsis.

Kézfodor.

Kézfodrot muselinre hímezni csipke öltéssel. Ennek munkája nagy gondos-ságot kíván; ha készen van, a muselin kimetszetik s a rajznak csak árnya marad kimetszetlenül. Hogy a hímzés gazdagabbá tétethessék, a mustra árnyalt részeit tömötten is lehet kivarni.

Tévedni emberi gyarlóság.

Tévedni emberi gyarlóság; sőt némelly emberben a tévedés az egyetlen emberi. Minél nagyobb az ember, annál nagyobbak tévedései, s ki azt gondolja: hogy legkevésbbat téved; éppen legtöbbet téved. De valamint a megbánás csak akkor bizog elő, midőn az erény károsodott; úgy közönségesen a tévedést is akkor látjuk át, midőn már késő, azt ismét jóvá tehetni. Ha Salamon harmincz éves korában látta volna át, hogy minden hiú, akkor népén jobban uralkodott s asszonyok által önmagán kevesebbé uralkodtat. Csak akkor lett ő bölcs, midőn bölcsnek nem lenni, többé nem gyönyörködtette.

Tévedni emberi gyarlóság! Ki nem tévedt meg már közülünk? S ki nem bánta meg már későn, hogy tévedett? Sétálni megyünk. Előttünk egy alak lebeg el, könnyű és gyönyörű mint a

zerge. Bocsánandó kandiság siettetni lépteinket. Mi utánna megyünk a zergének; s utólérjük végre a zergét, s a mint a zerge abrázatjába nézünk, legnagyobb bosszúsággal észrevesszük, hogy a zerge himlőhelyekkel teljes, mellyek már legalább ötven évet láttak beköszönni s elmúlni. Kedvetlenül fordulunk vissza. Tévedtünk s — tévedés emberi gyarlóság.

Egy anya fiatal leányát először vezeti el táncvizgalomba. Az anyai szeretet leánykája számára fél tuczat varrónék kimeríthetlen tehetőségét igénybe vette. A hajfodorító leány is kimerítette mesterségét; most még rózsakoszorú jó a fejre; mindeu halántékra egy lilium s a kebre narcizok, czifra kankalinok, három színű

violák és nefejejesekből álló bokréta. A leányka úgy néz ki mint Flóra istennő. Az anyai szeretet a Flóra istennőt már úgy látja, mint táncvizgalom királynéját. Flóra istennő belép a tánczterembe. Egy keringő más után, egy galop más után következik, egy polka más után tánczoltattik; de ah! Senki, még csak egy vén kalmárlegény sem híja meg tánczra a Flóra istennőt. Flóra istennő ülve marad. Istennő anyja megtévedt; a tévedés emberi gyarlóság. —

Egy költész komolyszeszélyü-gúnyoros beszédet dolgoz ki. On magának olvassa fel többször ezen beszédet, s nem tagadhatja meg magától a helybenhagyást. Képzelésében hallja már az ujongató közönség helyeslését, fülébe hang-

Kézfodor.

zik már a dörgő éljenzaj, mely őt a szószékből üléseig kíséri vissza. Halhatatlansága már egészen kész. Az elvált pillanat közelít. Az előnk csöngettyűje hirül adja számos gyülekezetnek a föllépendő lángészt. A lángész felmegy a szószékbe; a gyülekezet halgat. A lángész beszél; a gyülekezet ásít. A lángész elveszti lélekéberségét; a gyülekezet türelmét. Köhögnek, csöngetnek, kiabálnak, zörögnek, nevetnek, füttyülnek. A türelenség győzött. A lángész szarva letört. A lángész megtévedt, s — tévedni emberi dolog.

Egy fiatal ember szép, fiatal, gazdag leányt szeretne nőül venni. De mivel a fiatal szép leányok közt gazdag nincs; tehát egy gazdag idősebb leányt kér meg; mely sem nem fiatal, sem nem szép. Az ifjú ember vőlegény lesz, s kinek szerencséje lévén, a menyasszonyt haza viszi. A menyasszony ugyan hónlapjai iránya által ferde állást nyer az életben; de férjének annál szebbet fog adni; mert gazdag. Mily gazdag? Ötven, nyolcvan, száz ezer forintra beszélnek. A fiatal ember elveszi az idősebb leányt; s midőn a Hymen lánczait viseli, megtudja: hogy apjoka egész vagyonát elvesztette, s leányának semmit sem adhat. A fiatal ember megtévedt; — tévedni emberi gyarlóság.

Társaságban vagyunk, melyben egy idősebb hölgy is jelen van. Beszédbe credünk vele s elmésnek találjuk. Mi magunk is elmések leszünk s mondjuk neki: „Asszonyom, kegyed igen szeretetre méltó!” A hölgy igazságosan megsértve érzi magát, mert ő nem asszony, hanem negyven évnél korosabb leány. Engedelmet kérünk; mi tévedtünk s — tévedni emberi dolog.

Színházban egy nő férje mellett ül. Midőn férje minden figyelmét a szomorjátékra fordítja, neje hő pillantásokat vet egy tisztre, s a tiszt visszaadja a pillantásokat. A függöny lebecsáttatik; a játéknak vége s a közönség elhagyja a műtemplomot. A férj kedves neje karját fogva áttolódik a sokaságon. A tiszt odaszorul a párhoz egy levelkével, mellyet az asszony kezébe akar nyomni, s a férj kezébe nyomja. Fájdalom, ő tévedt s — tévedni emberi gyarlóság.

Egy író ábrázolt folyóiratot ad ki, s azt gondolja, hogy lapjának rendkívüli kelete lesz, mivel az egyetlen e nemből; de látja, hogy várokozásában igen megcsalatozott. Asztalához ül, elővesz egy ív papírost s sebtes értekezést ír ezen alanyról (Thema): „Tévedni emberi gyarlóság.” Azt hiszi, ezen értekezés mulattatni fogja az olvasót; de az olvasók önkénytelen ásitással félreteszik azt. Az író fájdalom tévedt s — tévedni emberi gyarlóság.

A szokás hatalma.

Mult időkben a színész társaságoknál, ha valamely városba érkezének szokásban volt a czédulák illő szét osztása után — darajjaik szinpadoni megjelenését kidoboltatni; másként nézők nem találkoznak — O — Thalia! —

Persze újabb korban megszűne ezen zörgő szokás — ehhez alkalmazva magát P. igazgató, miután honunk egyik városkájában társaságával megjelent — ennek hozzá siető s szolgálatát ajánló dobosát következőképen, utasítá el magát: „Nincs szükségünk lármaival riasztani fel a már a nélkül is művészetért langoló magyar kebelt; — nagyobb hatást gyakorol a mindenható korszellem, mintsem hogy hasadt fazék hangú dobhoz segélyért folyamodnók.” Vörös orrú dobosunk fejcsóváva távoza. Megvalának téve az előadandó darabhozi készültek, P. igazgató arczain legédesebb remény rózsái virulának — szikrázó kis szemei bizonyos siker örömsugarait lövellék elő — ő érzetében boldog vala, mert a művészet varázs ereje emelé a szépért, jóért buzgó keblét. . . . O dicsó képzetek!

A részéről nyugtalanul várt este beköszönt, s csodáknak-csodája! egy néző sem vala jelen az úgy nevezett színházban, (mely köztünk maradjon a szó, máskint: vendéglő terem czimet visele).

„Mit, mondá P. igazgató: esmerve nemzete fontolgatásrai hajlamát ez mind semmi; ma este tudom, hogy minden hő keblü honfi megjelenend a színházban — Zrínyi Miklóst adandjuk — ez csalhatatlan! s imé ó csodák' csodája ismét senki! — Ez még is rettenetes. Így lön harmadik este is.

Most már felzudulának a jeles társaság éhező tagjai — „mert mondák: — a gyomornak is megvannak igényletei.” —

„O várjatok édes társaim! türelem, türelem; báj rózsákat terem. S a negyedik estétől függ minden.”

Ez is felborult végre, s vele mely vigasz — egy néző volt jelen, s az író diák, feljegyzendő: hogy senki sem vala a színházban.

P. igazgató türelem-kötele elszakadt. Következő napon maga vevé a dobót nyakába — tisztelt sugójának pedig egy harsonát nyoma izmos markába. „Menjünk — mondá: én verem a dobót irgalmatlanul, ön fujja harsonáját tellyes erejéből; tán csak feltámadnak a lakosok megfoghatatlan mély almaikból.”

Ime ugy történt: — körül sereglék Thalia izzadó bajnokait — fel s alá kísérek az utcákon; — estére pedig a színház tömve volt.

„Megfoghatlan, jegyzé meg P. igazgató, hogy a magyart zörej-morajjal igazi vásári lármaival lehet csak valami üdvös cél felé vezetni.

Jelenben nem szükséges dob s harsona illyes valamihez; itt legalább helyben a német színház mindig tömve van.

Erre tán ezt mondaná P. igazgató: „Ha én lehetnék oly szerencsés társaimmal ezen résztvevő város kebelébe rejtőzni; mily megelégedett lennék.”

„Ki tudja nem jegyezné e meg tisztelt sugója: tán a magyart itt is, dob s harsona szóval kéne Thalia pártolására felhívni. Fáy M.

Fővárosi posta.

Pest Jan. 2kán 1848.

Az újév mindennemű gratulációival és köszöntéseivel, másképp, üres szokásbeli hálalkodásaival, mellyekből az illetők egy kis hasznot remélhetnek, ismét megérkezett. Igen épületes okoskodásokat akartam, használva ez alkalmat, írni, az időről, mulandóságról. De falusi vagy kisebb városi lakosnak fogalma sincs arról, mennyire lehetetlen ez illyenkor Pesten; mert kémenyseprő, szolga, szakácsné, lámpagyújtó, újság- és levélhordó, s más szolgálattelvő egyének folyvást váltogatják egymást, s a remélt egy pár garasért annyi szerencsét kívánnak: hogy ha ennek csak tízedrésze reájok szállna, alkalmasint elhűlhetnek bele. A főnebbi fontos tárgyakról tehát Pesten elmélkedni lehetetlen, s talán ennek tulajdonítható: hogy annyi fiatal ember szó szerint oly híven követi ama szabályt. Élni siess: és korán élén, korán lesz a halál áldozatjává.

Azzal akartam tehát bosszút állni, hogy ez évi első levelemben én is egy fél rófos gratulációval fogom a kis szöveget t. olvasóit ostromolni. Mert hiszen nincsenek a világon oly relativ személyek. mint levelezők, s általában újságírók és olvasók. Valamint olvasók írók nélkül, úgy írók s levelezők olvasók nélkül nem lehetnek. — Köszöntenem kellené tehát. Igen ám, de én nem igen értek hozzá, és még most is igen jól emlékezem rá, vagy is költőileg szólva

Szelid malasztal a távol kódéből
Sugárzik át a szép emlékezet,

mi kegyetlenül elpáhol egykor tanítóm, midőn atyám neve napján, ki az ily bolondságokat nem igen kívánta,

Elérkezett étem legpompásabb napja,
Mert neve ünnepe ünnepl ma apja
Gyermekének, — tehát legyen nagy vigsága,
Mint mikor a télnek fut szomorúsága

kezdetű, általa négy napig készített remek köszöntőjét nem akarván elmondani: álmodott dicsőségének reménye füstbe ment. Azóta soha sem szerettem gratulálni.

Mint hogy azonban a szokásnak hódolva va-

lamit még is kell mondanom: egy kis jövődéssel a megnyílt év iránt kezdve; csakugyan hozzá látok az óriás munkához.

Az 1848diki év a kalendáriom készítőik szerint nem lesz olyan, mint a többi, s ezektől leginkább abban fog különbözni, hogy egy nappal megtoldják, mint a jobbagy uri tartozásával tenni szokás; hanem a másik közönséges leend, valamint a legtöbb emberek azok, sőt hiteles számítások szerint az azután következő három sem lesz külön. Sok hazafinak haladása a Rák jegyében fog állani. — Az időjárás, ha a csillagászoknak hitelt adhatunk, nyáron enyhébb lesz, mint télen. De ez állításért jót nem állhatunk; mert valószínűleg télen is lesznek izzasztó ferró napok, p. o. midőn némely szónokok vagy gondolatjaiknak szavakat, vagy szavaiknak gondolatokat nem fognak találni; valamint másokat augusztusban is csak nem a hideg fog lelteni, p. o. kiket mint a Saturnust vagy Uránust sok hold, alias hitelező környezend. — Hamvazó szerdán a homlok sötét, az erszény — a farsang után — világos; csaknem átlátszó leend. — A fogyatkozásokról is kellene még szólanunk, de most jut eszünkbe, hogy azok más nyelveken sötétségeknek neveztetnek. Illyen sötétség már igen sok lesz, és pedig különféle nemű. Bizonyos azonban, hogy legtöbb fő- és szívstötéség fog uralkodni; ámbár ez utóbbi inkább fekete-ségnek nevezhető. No de azért fogyatkozásokban sem fognak fogyatkozni. Leggyakrabban az arszlánjegy körül lesznek feltalálhatók. Fognak ugyanis fogyatkozások történni a főben, ámbár ez nem helyes elnevezés: hiszen csak ott fogyatkozhatik valami, a hol van, vagy volt; — lesz továbbá fogyatkozás jó akaratban, honszeretben s a t., és végre, mi az illetőket leginkább érdekli, erszényben; kivált ha ez a legújabb fölfedezett égi jegye — a macaóba — lép. Némelyek állítják: hogy a főről tett észrevételünk ez utóbbi fogyatkozásra nézve is áll; de én nem hiszem. Uralkodó járványos betegségek lesznek a hideglelés minden jó iránt, a gazdagoknál részvétlenség, a szegényeknél tehetlenség, röstség; — sokan megvakulnak, kevés vakok gyógyíthatnak meg s a t.

Ennyi jövődéles után kívánom t. olvasóimnak, hogy ne sajnáljanak sokáig élni, és szerezzenek magoknak jó adag türelmet, ha leveleimet unalmasoknak találják; végre a t. szerkesztő urnak sok előfizetőt és jó étvágyat ohajtok némely sületlen cikkek megemésztésére.

Es most térjünk át a napi eseményekre.

Mult hó 25kén tartatott a magyar akademia közgyűlése, mellyen a jutalmak kihirdetettek. Ösmertebb íróink közül Tóth Lőrincz és Purgstaller nyertek jutalmakat. Örvedetes változtatás gyanánt említhetjük, hogy ezentúl a nagygyűlések nem mint eddig, a legalkalmatlanabb időben, télen; hanem Augustusban fognak tartatni. Levelező tagul többi közt a Pesti Hirlap szerkesztője is választatott.

Pest némely utcái a kutyák számát tekintve, a Hortobággal is bizvást versenyezhetnek. A lapok sokszor felszólaltak ez ellen; de sikeretlenül. Legközelebb egy veszett kutya több mást, s ezen kívül egy tehenet is megmart, mellyen a víziszony jelei nem sokára mutatkoztak is. És ámbár őrizet alá vétetvén, miután a baj észrevétetett, de vajjon addig felhasználte teje nem fog e szokott rettentő hafást eszközölni? Borzasztó meggondolni: ha az ember ily rettenetes halálnak ártatlanul esnék áldozatul! Vegyétek ezt szívetekre ti lelketlen kutyabarátok!

A testvér főváros lakosai számára új látvány készül. A divinent Európát beutazott állatsergével e napokban fog megérkezni, számukra a Duna partján szállásul szolgáló fabódéba. Ha mi nevezetes lesz benne látható: közölni el nem mulasztjuk.

Országgyűlési hírek.

Újabb időkben a hirlapirodalom mezején kitűnőbb szerepet kezd játszani az ujdonságírás.

Fölül emelkedve a köznapias pletykaságok vénasszonyos elmesélésén, egy nem kevésbé fontos rovatot alkot journalistikánkban, melynek hivatása az érdekesebb napi események közlésén kívül: irgalom nélkül ostorozni a társas élet ferdeségeit, — nem a kegyetlen bakó szerepében, de könnyű korbácsával a satyrának; — megróni a hibát és botrányt mindenütt, — de nem pókhálós tübingai kabátba öltözve, s félröförsre nyújtott praeceptorai képpel, hanem tréfás arczczal neveltségessé téve az ideflenséget; — kiírtani a társadalom mezejéről minden gyomot és burjánjt, mely a jónak tovább terjedését gátolja; — de nem napszámos módra neki gyürkőzve a hosszú nyelvű ásonak, hanem a gúnynak könnyen metsző éles, de maga után annál fájdalmasabb sebet hagyó kését használva. — Fölfogásom szerint ez liszte az újdonságíróknak, ki a minden czél nélküli, s pusztán mulattató elbeszéléseket is használhatja, természetesen; de azok mindenesetre csak oly helyet foglalnak rovatában, mint virág koszorúban a szagatlan tarka tulipán. Ez az én meggyőződésöm e tekintetben, s ezt tűztem ki működésem irányául akkor, midőn elhatároztam, e rovat betöltésére tollat fogni. — És most, midőn immár újdonságírói hitvallásom az olvasó közönség kezében van, vagy is a dolognak illő feketet kerítettem volna: leteszem a hajporos parókát, és hivatalos pongyolámba öltözve, kalapomba rázom tárczámból az összegyűjtött hianyagokat, és sorban fogom őket kihúzni. Ah, itt van ő! legelőször is az én kedves urambátyám, tekintetes ó-zugi Mozogi Malakiás táblabíró ur. Helyet kérek neki! —

„Berezetem hősöm. . . kérem az urakat,
Emeljék meg a mint illik kalapjokat.“ —

* — Sok restauratiót láttam életemben, de nem tudnék nyugodtan szállni siromba, ha nem lehetnék jelen a legelső, a legnagyobb restauráción az országban; el — elmegyek, látnom kell a dicső spectaculumot, miként választja Istvánt nádorává a magyar nemzet. — És, horrendum dictu: ugy lón; a mint mondatott. Nagyot ütött urambátyám öklével az asztalra, s Eszti húgom előtte termett, hogy átvegye és kiossza a parancsot, mely az egész kis háznépet forrásba hozta. Elővonzoltaték a tyúk-ólból, egy még a rugany föltalálása előtt készült castrum doloris, ősi csézája tb. urnak, mellyel csak különös ünnepélyek alkalmával szokott pompázni. Szellő és Tátos, újdonságíró kenderhámba lőnek öltöztetve, fülök mellé zöld gallyat tett az öreg János kocsis; — s pogácsákkal körül rakott urambátyám, illetén készülettel vágatott bé, királykoronázó Poson városába. — Az idő déltájon volt, az utcákon kardos fiatalság jött ment, s rajtok önfelédve báméskodott táblabíró ur, míg nem nagy későre azon böles gondolatra jött: jó volna tán őket követni. Szállására tért, felkötötte széles fegyverét, mellyet Győrnél a vad ellenség előtt villogtatott, és ment. mendegélt egész az irgalmas barátok piaczáig, hol egy nagy házon, meglepetve olvasta a bűvös szót, melly őt az alföldről Posonba csalni képes volt. A ház oldalán, nagy betűkkel volt egy széles táblára fölírva: RESTAURATION. — Ahá, jól vagyunk már — kiáltott föl urambátyám — hiszen épen ezt keresem én! Nem tudott azonban hova lenni bámultában, midőn restauráló tekintetes karok és rendek helyett, zsiros frakkú pinczerek ugráltak elébe; egyik kardját oldta le, másik mentjét emelte le válláról s a t. s kézmorzsolva kérdezték: mi ételt parancsol? Szeretett volna táblabíró ur minden áron tisztába jöni, de a németre sehogys sem gördült a nyelve, a terített asztalok körül pedig hiába keresett egy árva lelket, mivel e különösséget magának megmagyaráztatta volna, s legalább is két mázsás kő esett le melléről, midőn egy magyaros kinézésű szálás sovány ember toppant be hozzá a terembe. Ennek beszélt el mi járatban van, hogy a nádori restauratióra érkezett, s hogy az ajtó feletti czimírat talán jégre vezette. — „Oh nem, drága tekintetes ur, — felclé a magas férfiú —

csak holnap lesz ugyan a restauratio, hanem már járják a kortes lakomák, s hova csak kivan függesztve a tábla: RESTAURATION, ott már egy hét óta István herczeg contójára megy a dinom dánom. Azért legjobb lesz ha mi is hozzá ülünk, mert a nemes atyafiak nagy része már megebédelt. Héj kellnerék, ételt és bort elő a legjavából!!!“ És neki fognak ketten urambátyámmal az ebédnek, s végig eszik a „Speiszettelt“ a Brotsuppetól egész az Ementhaler Käs-ig. A fiatal ember csak parancsot, táblabíró ur pedig szakadatlanul dicsérte főherczeg István bőkezűséget, és öntötte magába a finom bort, mintha valami gödénnyel akart volna versenyt nyelni. Ebédután szivarokat kért elő az ifju ember, de urambátyám széles szipókahoz szokott szája sehogy sem csucorodott a havannai köriül; — uraöcsese tehát tüstint ajánlkozott hogy nem n. esse levő szállásáról, tajték pipát fog hozni számára. Kalapját vette és ment, . . . de nem látta őt urambátyám többé soha! — Jó darabig iddoggált és ült még az asztal mellett, s gondolkozott az isteni gondviselésről, melly ezt a becsületes fiatal embert hozzá vette. Ki fogott azonban végre a béke tűrésből, s azon hitben, hogy majd talál ő még valakit, a ki szives lesz a több kortestanyákra is elvezetni, — indulni akart. De még most következett a fekete leves! Elébe állott számadásával a főpinczér, s követelte a hosszú ebéd iszonyú árát. Urambátyám nem tudott hova lenni hűdekezésében, fizetett volna is már, de nem volt zsebében egy árva garas, — hiszen ő nem fogadóba indult! Utójára is mit volt mit tennie? Zálogban hagyta sujtásos mentjét, s iszonyú lelki hánykodások, és „szedte vette“ között ballagott szá láását keresni. — Mi lett urambátyámból? nem tudom; de azt tudom, hogy megemelegeti nem csak a nádor választást, hanem még az irgalmas barátok piaczat is, hol olly irgalmatlanul behúzták.

* — E hosszadalmas életkép inkább mint újdonság után, (mert biz. ez már nem is épen fris történet, de csak elakartam mondani az alföldi táblabírák retentő példájára) egy újabb eseményre megyek át. — Az augsburgi Allgemeine Zeitung, melynek lapjain, hazánkról a legferdebb közléseket olvasni már megszoktuk, közelebb, 363-dik számában, az Österreichische Monarchie rovat alatt Posonról ír, (— hm hm! —) s az országgyűlési ifjuságot keményen megczibálja. Azt mondja, hogy míg a honatyák törvények alkotásán török fejüket, addig a „haza fiai, a jurátusok“ a legbotrányosabb kicsapongásokat követik el, utcákon és országos teremben egyiránt; s morgása közben, a többek között, az összes ifjuságot „zügellose Horde“ czimmel tiszteli. — Aztán ne forrjon fel, ha csak egy gyűszűnyi epe van is az emberben, ilyeneknek olvastára? Rosz akaratot, vagy ostobaságot tegyünk-e fel abban, (mert tertium non datur,) ki egyes betyárkodók rakoncátlansága fölclé, az egész fiatalság firmáját üti föl, s egyikét neveletlennek durva kihágásáért, az összes ifjuság becsületére akar homályt vonni! És valóban, az ifjuság nemesebben gondolkodó része, nem tud mit csinálni, hogy az illyeseknek elejét vegye; — a fiatalság közé nem tartozónak nyilvánítja, vele nem társalkodik, köréből kizárja az egyes garázdálkodókat, de hiába, ez mind nem ér semmit, s ide panaceát találni nem is lehet. Czudar emberek voltak és lesznek mindenütt örökké. Avagy mutasson nekem valaki, ollyan osztályt a földkerekségén, melynek salakja ne volna! Hanem azon lány vejű embereknek — millyen pl. az Allg. Ztg. pressburgi levelezője — kellene inkább orvosságot keresni, kik elég nyomorultak egy egész osztályt becstelentíni akkor, midőn annak egy kis töredékét kellene megróniok. — Ugyan kérdem én az Allgemeine Zeitung hallhatatlan eszű levelezőjét, ha az egész országgyűlési ifjuság „eine zügellose Horde“ kik azok, kik szegényebb pályatársaik segítésére, részvények útján takarékpénztárt alapítottak; kik azok, kik önművelés tekintetéből egy körben alakultak, olvasnak, vitatkoznak, maguknak francia nyelvmes-

tert tartanak, társalgási teremekbe zongorát állítanak föl; kik azok, kik becsületszavokat adák egymásnak, hogy az országos tanácskozások csendét soha háborítani nem fogják? . . . (és pedig ezek alkotják az ifjuság legnagyobb részét.) — Avagy ezek is ama zügellose Horde tagjai-e? . . . Oh Allgemeine! . . . vitesd föl a te pressburgi leveleződet, még mielőtt a meleg idők beállanak, Bécsbe, van ott a Josephinum udvarának közepette egy nagy torony, ott felette jó lakása lesz ő neki. . . . Szathmáry Károly.

Divattudósítás.

Páris, Januáriusban

Azon kérdés, mikép fog az új év alakulni, melly az évfordulatkor mindenkit maga módja szerint foglalatostkodtat, a divatra is kiterjed. Azonban annak megfelelése legalább nincs olly áthatlan homályba burkolva, mint minden más illy nemű, mivel a varrónék s pipereárusnók, mint minden öltözetek feltalálói, alkalmasint képesek a divatok jövőndő sorsát előre megnondani. Ugyan ez áll a szabó urakra nézve is, kik kabátokat találtak fel, mellyek szétszakadnak mint a tapló, s nadrágokat, mellyeket felöltöni nem lehet.

De legyen akár mint, mi egy szabó és divatárusnó méltalmatlanságának köszönjük a szerencsét, hogy urak és hölgyek számára következő öltöznényel szolgálhatunk, s pedig mint ollyanokkal, mellyek ez évben is viselhetetnek.

Hölgyöltözet. Fejkötő à la vieille, más szavakkal: vén asszony-fejkötő, páltó (Paleott), szőrősbőr-kézfodor, ruha cambrequin szélfordorral és — szivar.

Férfiöltözet. Zsákpáltó, pácza-terjesztyeg és szemüveg. Mondják azt is, hogy jövőndőben sok szakállat s kevés haját fognak viselni.

Gyermeköltözet. Scotto-Jean-Jacque.

Ezen divatok épen nem újak, s azt sem lehet rólok mondani, hogy igen vigasztalók lennének. De a világ régi után kapkodik s azzal sem meglelőlvclé, örömet minél szembetűnőbben öltözik, hogy, ha máskép nem; legalább öltözet által vonzalmassnak jelenjen meg. De hagyjuk a megjövendöléseket. Mit a pillanat nyújt, elég, a csinos világ érdekét igényleni, s így az olvasó hölgyek számára még néhány öltözet leírását csatoljuk ide, mellyek valóban takarosak s alkalmasak, mind táncvigalmakban és teremekben, mind pongyolánál s reggeli sétánál köz tetszést nyerni. Láttunk egy hölgyet fejér atlaczruhában, melynek alsó részére mindkét oldalon egy sor csipke volt varva; középen bodrozott atlaczszalag húzódott át, s arra csipke csavarodott. Két sor csipke, kis szalagfodradék által szegélyezve, ékesíté a derék hátulját. Egy szép, markasittal körülvevtt, gyöngyűt, majd felclé fődte be a derék hátuljának, a gyöngyök markasit-szalagbokor által voltak egymástól elválasztva, s ugyan olly nembeni kösöntyű végezte be a gazdag piperét.

Egy más, szinte igen tetsző öltözet afrikai rózsaszín bársonyból szalagfodradékkal készült ruhából állott, melynek szoknyája mindkét oldalán kötényformán paszománmunka füzérral húzódott fölfelé, s középen befűzve, az öv felclé keskenyebb lett. Ugyanezen szegélyezés ékesítette a derék hátulját is. Egy kis csipkefejű, fej hátulján felhajtott lebbentyűkkel, melynek egész kellemé egyedül egy virág és szalagbokor izletes elhelyezésében állott, illő kiegyesítésül szolgált az öltözetnek. Mult évben ruhákat különböző színű két szoknyával próbáltak divatba hozni, de siker nélkül; illy divatok inkább illenek Fancybálhoz, mint valóságos bálöltözményhez.

Köz kedvességben állanak a fejer, természetes virágokkal fölékített öltönyké (Tunica), vagy öltönyké rózsaszín tüll vagy creppből szép rózsabokrétákkal és bársonylevelekkel, mellyek a derék karmányain s a szoknyákon futnak fel. Takaros városi öltözmény sötétkék és fekete csikos atlaczruha, szoknyáján két nagy fekete szélfordorral; fejér, egy virággal fölékített bársonykalap és fekete bársony Kazaweka czobolybórral

szegélyezve; vagy fekete mór selyem-szövetből készült felöltő, kötényformán szőrös bőrrel felcífrázva, sima derékkal s hajtókával ugyanazon bőrből, mihez ibolyaszín bársonykalap járul, fekete csipkével szegélyezve. Reggeli öltözményül igen szép ruhákat készítenek posztóból, mely hímezve van, s ezen ruhákhoz szinte hímezett posztóból köpenyeket viselnek, melyet aztán minden más pongyola-öltözetnél is használni lehet.

A csuklyák, melyeket fejökre húznak, midőn kocsiba felhágni készülnek, igen csinos új alakot nyertek. Az többé nem kellemetlen beburkózás, mely a szép néemberből Sybillát csinált; hanem az inkább egy csipkével beszegett csuklyává változott, mely az arcot körülfogja s a szép szemeket, melyek a szegélyzet finom szövete alól kicsillognak, a nélkül hogy azokat elrejtene. Rekesztékül meg kell említenünk, hogy talán soha annyi bársony nem használtatott fel, mint e télen; látjuk azt mint ruha és köpeny szegélyzetet hölgyeknél, férfióltözeteknél találjuk mint mellényt, a páltók s minden nemű egyéb felöltőkön mint gallér- és karmányhajtókát. Így adunk itt egy ruhaképet, mely alól két bársony felszöggel van borítva; derék és karmányok ugyanazon ékítvényel ellátva. — A Marnedaz asszony gyermeköltözte gyapjúsövetből készült s a szegélyzete szinte bársony.

Werfer

Posoni életkép.

Zálogban hagyta sujtásos mentéjét.